51

נצבים Nitzavim

Deuteronomy 29:9-30:20

- אַתֵּם נִצָּבִים הַיוֹם כַּלְּכֵם לִפְנֵי יִהוָה אֱלֹהֵיכַם רָאשֵיכָם שבטֵיכֵם זקניכם ושטריכם כל איש ישראל:
- You stand this day, all of you, before your God —your tribal heads, your elders, and your officials, every householder* in Israel,
- 10 עפכם נשיכם וגרך אשר בקרב מחניך מחטב עציך עד שאב
 - your children, your wives, even the stranger within your camp, from woodchopper to waterdrawer—
- הַיום:
- הוהי אַלהֵיך ובאַלְתוּ אַשֵּׁר יְהוָה אֱלֹהֵיך כֹּרֶת עִמְךָ 11 to enter into the covenant of your God לעברך בברית יהוָה אֱלֹהֵיך ובאַלְתוּ אֲשֵׁר יְהוָה אֱלֹהֵיך כֹּרֶת עִמְךָ your God הוהי is concluding with you this day, with its sanctions;*
 - 12 למַען הָקים־אתךָּ הַיּוֹם ו לו לעָם והוא יהיֵה־לַּךָ לֵאלֹהִים כַּאֲשֵׂר דבר לך וכאשר נשבע לאבתיך לאברהם ליצחק וליעקב:
- in order to establish you this day as God's people and in order to be your God, as promised you and as sworn to your fathers Abraham, Isaac, and Iacob.
- ולָא אַתכם לבַדְּכֶם אָנֹכִי כֹרֶתֹ אֱת־הָאַלָה הַוֹּאַת ואַת־הָאַלָה הַוֹּאַת: 13 I make this covenant, with its sanctions, not with you alone,
 - 14 כי את־אַשֵּׁר יָשׁנוֹ פֿה עַמַנוֹ עמד הַיוֹם לפני יְהוָה אֵלהִינוּ וָאַת אַשר אִיננו פה עמנו היום:
- but both with those who are standing here with us this day before our God הוהי and with those who are not with us here this day.
 - 15 כִי־אַתֶם יִדַעִתֵּם אֶת אֲעוֹר־יָשַבנוּ בַאֶרֵץ מִצְרַיִם ואָת אַעוֹר־עָבַרנוּ בַּקְרֵב הַגּוֹיִם אֲשֶׁר עַבַּרתַם:
- Well you know that we dwelt in the land of Egypt and that we passed through the midst of various other nations:
 - 16 וַתַּרָאוֹ אַת־שִקוּצֵיהֵם וִאַת גַּלָּלֵיהַם עָץ וָאַבֵן כָּסֵף וִזָּהָב אֲשֵׁר עמהם:
 - and you have seen the detestable things and the fetishes of wood and stone, silver and gold, that they keep.
- 17 פוריש בַּבֶּם אִיש אוֹ־אִשַּה אוֹ משפחה אוֹ־שַׂבַט אַשַר לבבו פנה הַיום מַעם יָהוָה אַלהַינוּ לַלָכַת לַעבר אַת־אַלהֵי הַגּוּיָם הַהַם פַּן־יַש בכם שרש פרה ראש ולענה:
 - Perchance there is among you some man or woman, or some clan or tribe, whose heart is even now turning away from our God הוהי to go and worship the gods of those nations—perchance there is among you a stock sprouting poison weed and wormwood.
- 18 נהיה בשמעו את הבלי האלה הזאת נהתבלך בלבבו לאמר שלום יָהיֵה־לִּי כֵי בְשַׁרְרָוּת לִבִי אֵלָךְ לִמַען סִפְּוֹת הָרָוָה אֵת־הַצִּמַאָה:
 - * When hearing the words of these sanctions, they may imagine a special immunity, thinking, "I shall be safe, though I follow my own willful heart"—to the utter ruin of moist and dry alike.*
- 19 לא־יאבָה יִהוָהٌ סַלְחַ לוֹ כֵי אַוֹ יֵעשַׁן אַף־יִהוָה וִקנאַתוֹ בָּאֵישׁ הַהוֹא וַרָבַצָה בּוֹ כַל־הַאָלָה הַכַתוּבָה בַּסַפַּר הַזָּה וּמַחָה יָהוָה אַת־שַׁמֹוּ מתחת השמים:
 - will never forgive that party.* Rather, 's anger and passion will rage against them, till every sanction recorded in this book comes down upon them, and הוהי blots out their name from under heaven.
 - והבדילו יהנה לרעה מכל שבטי ישראל ככל אלות הברית הַכתובה בספר התורה הַזָה:
- [As for such a clan or tribe,] הוהי will single it out from all the tribes of Israel for misfortune, in accordance with all the sanctions of the covenant recorded in this book of Teaching.

- בוֹיכֵם אֲשֵׁר יָלִּוּמוֹ מֵאָחֵרֵיכֵם וְהַּנַּכִּרִי אֲשֵׁר הַדְּוֹר הָאַחֵרוֹן בּנֵיכֵם אֲשֵׁר יָלִּוּמוֹ מֵאָחַרֵיכֵם וְהַנַּכִּרִי אֲשֵׁר 121 And later generations will ask—the children who יָבַא מֵאָרֵץ רָחוֹקָה וְּרָאוֹ אֶת־מַכּוֹת הַאָרֵץ הַהְוֹא וָאֶת־תַחֵלָאֻיהַ אַשר־חלַה יהוַה בַה:
 - succeed you, and foreigners who come from distant lands and see the plagues and diseases that הוהי has inflicted upon that land,
- 22 גַפַּרֵית וַמַּלַח שֹרֶפָה כַל־אַרַצַה לָא תְזָרַע וַלָּא תַצַמֹח וַלֹא־יַעַלָה בַה כל־עשב כמהפכת סדם ועמרה אדמה)וצביים(|וצבוים אשר הפך יהוָה באַפו ובחַמתו:
 - all its soil devastated by sulfur and salt, beyond sowing and producing, no grass growing in it, just like the upheaval of Sodom and Gomorrah, Admah and Zeboiim, which הוהי overthrew in fierce anger-
- ואָמֵרוֹ כָל־הַגּוֹיִם עַל־מֵה עָשָה יִהוָה כַכָה לָאָרֵץ הַזָּאת מֶה חֵרֵי הָאָף הַגַּרול הַזָה:
- all nations will ask, "Why did הוהי do thus to this land? Wherefore that awful wrath?"
- ואָמִרוּ עַל אַשֵּׁר עַזָבוּ אַת־בַּרֵית יְהוָה אֵלהֵי אַבתַם אַשֵּׁר כָּרָת עַמַׂם בהוציאו אתם מארץ מצרים:
- They will be told, "Because they forsook the covenant that הוהי, God of their ancestors, made with them upon freeing them from the land of Egypt;
- וַיֵּלְכוֹ וַיַעַבִדוֹ אֵלהִים אַחֵלִים וַיִּשֹתַחַווּ לָהָם אֵלהִים אַשֶּׁר לָא־יִדַעוֹם וַלְא חַלָק לַהָם:
- they turned to the service of other gods and worshiped them, gods whom they had not experienced* and whom [God] had not allotted* to them.
- וַיִּחַר־אָף יִהוָה בָאָרֵץ הַהָּוֹא לִהָבִיא עַלֵּיהָ אֵת־כָּל־הַקּלֶלָה הַכְּתוּבָה בַּספַר הַזָה:
- So הוהי was incensed at that land and brought upon it all the curses recorded in this book.
- 27 נַיִּתְשָׁם יָהוָה מֵעָל אַדְמַתְם בַאַף וּבַחֶמָה וּבַקצֵף נַּדְוֹל נַיַשׁלְכֶם אַל־אַרץ אַחֶרֶת כַיִּוֹם הְזָה:
 - uprooted them from their soil in anger, fury, and great wrath, and cast them into another land, as is still the case."
 - בי עָר־עוּלְם Concealed acts concern our God הַנָּסִתְּרֹת לַיִהוֹה but with לעשות את־כל־דברי התורה הזאת:
 - overt acts, it is for us and our children ever to apply all the provisions of this Teaching.

30

- והַיָה כִי־יַבֹאוּ עַלֵּיךַ כַּל־הַהַבַרִים הַאֲלֵה הַבַּרַכַה וָהַקּלַלָה אֲשֵׁר נָתְתִי לְפָנֶיךָ וַהֲשֵבֹתְ אֶל־לְבָבֶׂךָ בְכָּל־הַגוּיֹם אֲשֵׁר הִדִּיחֵדַ יְהֹוָה אַלהִיךַ שַמַה:
- When all these things befall you—the blessing and the curse that I have set before you—and you take them to heart amidst the various nations to which your God הוהי has banished you,
- ושבת עדייהוה אלהיל ושמעת בקלו ככל אשר־אנכי מצוך היום אַתָה וּבַנִּידָ בִּכָל־לִבָבְדְ וּבְכָל־נַפְּשֶׂדְ:
- and you return to your God הוהי, and you and your children heed God's command with all your heart and soul, just as I enjoin upon you this day,
- וְשָׂב יִהֹנָה אֱלֹהֶיךָ אֶת־שִׁבוּתְךָ וְרְחֲמֵךָ וְשַׂב וְקְבֶּצְךָ מִכָּל־הַעְמִים אַשַר הַפִּיצַך יְהוָה אֱלֹהֵיךָ שַׁמַה:
- then your God הוהי will restore your fortunes* and take you back in love.* [God] will bring you together again from all the peoples where your God has scattered you.
- 4 אָם־יִהְיֶה נְהַחֲךָ בִּקצָה הַשַּׁמִיִם מִשָּׁם יִקבֵצְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וּמִשָּׁם יקחר:
 - Even if your outcasts are at the ends of the world,* from there your God הוהי will gather you, from there [God] will fetch you.

- וַהַבִּיאַךֶּ יִהוָה אֵלהֹיִךָ אֵל־הָאָרֵץ אַשבר־יִרשוּ אַבתיִדָ וִירשתִה והיטבך והרבך מאבתיך:
- And your God הוהי will bring you to the land that your fathers possessed, and you shall possess it; and [God] will make you more prosperous and more numerous than your ancestors.
- וּמָל יְהֹוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת־לְבָבַךְ וְאֶת־לְבָב זַרְעֻךָ לְאַהֲבָּה אֶת־יְהֹוָה אֱלֹהֶיךָ בכל־לבבך ובכל־נפשר למען חַיֵּיך:
- Then your God הוהי will open up* your heart and the hearts of your offspring—to love your God הוהי with all your heart and soul, in order that you may live.
- ונָתַן יִהנָה אֵלהֵיךָ אָת כָּל־הָאָלוֹת הָאַלֵה עַל־איבֵיךָ ועַל־שׁנִאֵיךָ אַשֵּׁר
- Your God הוהי will inflict all those curses upon the enemies and foes who persecuted you.
- ואַתָּה תָשׁוב ושִמַעת בקול יהוָה ועשית אַת־כָל־מִצוּתִיו אַשֵׂר אַנכי מצוך היום:
- You, however, will again heed הוהי and obey all the divine commandments that I enjoin upon you this day.
- והותירך יהוָה אֱלהֵיך בכל ו מַעשה יבד בפרי בטנך ובפרי בְהֶמְתְךָ וּבִפְּרָי אַדְמָתְךָ לְטֹבָה כִי וּ יָשַוּב יִהֹוָה לָשִׁוּשׁ עְלֵידַ לִטוֹב כַאַשֶר־שַשׁ עַל־אַבתִיךַ:
- And your God הוהי will grant you abounding prosperity in all your undertakings, in your issue from the womb, the offspring of your cattle, and your produce from the soil. For הוהי will again delight in your well-being as in that of your ancestors,
- 10 כִי תשׁמַע בִּקוֹל יִהוָה אֱלֹהֵיךָ לִשֹׁמַר מִצוֹתִיוֹ וִחָקְתִיו הַכְּתוּבְּה בְּסֶפֶר הַתּוֹרָה הַזְּה כִי תָשׁוּבֹ אֶל־יִהֹנָה אֵלֹהֵיךָ בִּכְל־לִבַבְּךַ וּבַכַל־נַפַּשֵׂדָ:
 - since you will be heeding your God הוהי and keeping the divine commandments and laws that are recorded in this book of the Teaching—once you return to your God הוהי with all your heart and soul.
- 11 כִי הַמִצוָה הַוֹּאת אֲשֵׁר אָנכִי מצוּך הַיָּוֹם לֹא־נפּלֶאת הוֹא ממך וֹלָא רחקה הוא:
- Surely, this Instruction which I enjoin upon you this day is not too baffling for you, nor is it beyond reach.
 - 12 It is not in the heavens, that you should say, לא בַשַּׁמַיִם הָוֹא לֵאמֹר מִי יַעֲלֵה־לָנוּ הַשַּׁמַיִמָה וִיִּקְחֶהְ לְנוּ וישמענו אתה ונעשנה:
 - "Who among us can go up to the heavens and get it for us and impart it to us, that we may observe it?"
 - 13 וַלֹא־מֵעֲבֵר לַיָּם הָוֹא לֵאמֹר מֵי יַעֲבַר־לָנוּ אֱל־עֲבֵר הַיָּם וִיִּקְחֶהְ לְנוּ ויַשמענו אתה ונַעשנָה:
 - Neither is it beyond the sea, that you should say, "Who among us can cross to the other side of the sea and get it for us and impart it to us, that we may observe it?"

 - אס, the thing is very close to you, in your mouth כִּי־קְרָוֹב אֵלֶיךָ הַדָּבָר מְאֶד בְּפֶּיְךָ וּבְלְבָבְךָ לַעֲשׂוּוְוֹ: and in your heart, to observe it.
- 15 ראַה נָתַתִי לִפָּנֵיךָ הַיּוֹם אַת־הַחַיִים ואַת־הַטַוֹב ואַת־הַמַוֵת ואַת־הָרָע:
- See, I set before you this day life and prosperity, death and adversity.
 - 16 אַשור אָנכִי מצוּךָ הַיוֹם לאַהַבָּה אַת־יִהוָה אֵלֹהֵיךָ לְלָכֵת בַּדְרָכִיו וִלְשִׂמֵר מִצוֹתִיו וִחָקְתִיו וּמְשִׁפָּטִיו וִחָיֶית וִרָבִּית וּבַרַכַךָּ יְהוָה אַלהֶיךָ בַאַרֶץ אָשַר־אַתָה בַא־שַמַה לִרְשַתְה:
- For* I command you this day, to love your God הוהי, to walk in God's ways, and to keep God's commandments, God's laws, and God's rules, that you may thrive and increase, and that your God may bless you in the land that you are about to enter and possess.

- וֹאָם־יִפּנֶה לְבָבֶךְ וְלָא תִשׂמֶע וְנִדַּחְתְּ וְהְשֹׁתְחֵוֶיתְ לֵאלֹהִים אֲחֵרִים 17 But if your heart turns away and you give no heed, וַעֲבַדָתַם:
 - and are lured into the worship and service of other gods,
- אַשֵּׂר אַתָה עבר אַת־הַיַּרְהֵּן לַבְוֹא שַמַה לַרְשׁתָה:
- 18 I declare to you this day that you shall certainly perish; you shall not long endure on the soil that you are crossing the Jordan to enter and possess.
- 19 הַעַרֹתִי בַכֶם הַיוֹם אֱת־הַשַּׂמַיִם וְאֵת־הַאַּבֶץ הַחַיִים וְהַלַּוֵת נָתַתִי לְפָּנֶיךָ הַבַּרָכָה וְהַקּלֶלֶה וּבְחַרְתְּ בַּחַיִּים לְמַעַן תְּחְיֶה אַתָּה
- I call heaven and earth to witness against you this day: I have put before you life and death, blessing and curse. Choose life—if you and your offspring would live—
- 20 לִאָהַבָה אַת־יִהוָה אֱלֹהֵיךָ לִשֹׁמִעְ בַּקְלוֹ וּלִדְבַקְה־בַּוֹ כִי הָוּא חַיֵּילָ וּאָרֶךְ יָמֶיךָ לָשֶבֶת עַל־הָאֲדָמָה אֲשֵר נִשְבַּע יְהוָה לַאֲבֹתִיךָ לְאַבְרָהָם לִיצַחָק וְלִיַעֶקב לָתֶת לָהֶם:
- by loving your God הוהי, heeding God's commands, and holding fast to [God]. For thereby you shall have life and shall long endure upon the soil that swore to your fathers Abraham, Isaac, and Jacob, to give to them.